

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН»

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ ЎЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЎЗБЕКСКОЙ ССР.

43-йил чиқиши
№ 141 (11.890)

Якшанба, 18 июнь, 1961 йил.

Баҳоси 2 тийин.

ЕТИЛГАН ХАЛҚАРО МАСАЛАЛАР- НИ ҲАЛ ҚИЛИШ ПАЙТИ КЕЛДИ

15 июннинг мана шу унутилмас оқшомиди Совет ерида барча телевизорларнинг кўнмири экрани бўлиб турганда, ҳамма радиоприйимчилар Москва тўлиқини созаб қўйилди. Миллион-миллион совет кишилари, улар билан бирга Польша, Чехословакия, Германия Демократик Республикаси ва бошқа мамлакатларнинг меҳнаткашлари СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг радио ва телевидение орқали сўзлаган нутқини жуда эътибор билан ва қизгин маъқуллаб тингладилар. Ҳозир ҳам ҳамма жойда одамлар бу нутқнинг тексини қайта-қайта ўқиб мағзини чақмоқдалар.

Совет ҳукуматининг бошлиги АҚШ президенти билан Венада бўлган учрашувлар ва суҳбатларнинг аҳамияти тўғрисида, кечтириб бўлмайдиган халқаро проблемаларни қай тарихда ҳал қилиш кераклиги, ер юзиде тинчликни қандай қилиб сақлаб қолиш тўғрисида ўз фикрларини совет кишиларига, энг яхши дўстларга таъкидлаб айтиб берди. Бу халқаро турмушнинг мураккаб ҳолатларини ниҳоят даражада равшан қилиб тушуниб ўтди. Совет ташқи сиёсатининг гўлти бари қилиб берди. Мана шу «чиннак халқчил, ленинча тинчлик сибат» мамлакатимизда ҳар бир ишчи ва деҳқонга, ҳар бир меҳнаткашга қанча ва тушунарли сиёсатдир.

СССР ҳукуматининг бошлиги Америка президенти билан қилган ўзининг суҳбатидан маънун бўлганлигини мамлакатимиз меҳнаткашлари кўнмири тингладилар. Н. С. Хрушчев билан Я. Кеннедининг бир-бирлари билан биринчи шайхон алоқа боғлаши лозим, зарур иш эди. Жаҳондаги энг катта икки давлатнинг раҳбар арбоблари бир канча йирик халқаро проблемалар устида ўзаро очик кўнгилилик билан гаплашдилар. Шу суҳбатларнинг натижасида ўз ҳукуматларининг мана шу масалалар юзасидан тутган позициясини бир-бирларига батафсил баён қилиб бердилар. Мана шунинг ўзи ҳам халқ катта аҳамиятга эгадир. Суҳбатлар натижасида президент Кеннеди СССР ва АҚШ сингари икки қудратли давлат ҳукуматларининг зиммасидаги катта масъулиятни тушунаётган деган таассурот туғилди. Етилган халқаро масалаларни ҳал қилиш, мустақам тинчлик йўлида, Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги муносабатларни яхшилаш йўлида қаланиб ётган тошларни олиб ташлаш имкониятига эга бўлмок учун мана шу масъулиятни англаш ҳисси келгусида ҳам сакланиб қолади, деган умиддамиз.

Бизнинг планетамизда яшай тинчликни сақлаб қолиш ва мустақамлашнинг реал имкониятлари бор. Нозили проблемаларини тинч йўл билан бартараф қилмок учун яхши асос бор. Қўриш қобилиятига эга бўлган кишиларнинг ҳаммаси ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг нутқиде баён қилиб берилган тинчликни мустақамлашнинг аjoyиб программаси мана шундай асос эканлигини қўриб турибдилар.

Турмуш ёппасига ва батамом қуролсизланиш проблемасини ечиштирмай ҳал қилишни талаб этмоқда. Тинчликсевар Совет давлати қуролсиз дунё учун, урушлар бўлмайдиган дунё учун изчиллик ва сабот билан курашмоқда.

Ҳамма давлатларнинг батамом қуролсизланиши тўғрисидаги тарихий совет таклифларини ер юзиде аҳолининг жуда катта қўчилиги қувватламоқда. Бироқ, Ғарб давлатлари қуролсизланишга бағишланган музокараларда масалани чўзмоқдалар, ишчи орқага сурш тактикасини ўтказмоқдалар. Бундай бесўнақай тактика Совет Иттифоқи қуролсизланиш устидан контроль ўрнатилишини истамайди, деган уйдирмалар билан ниқобланмоқда. Шундай уйдирмаларни ўйлаб чиқараётганлар энди Н. С. Хрушчевнинг нутқидан кейин яна нияларини айтишлари мумкин? СССР қатъий ва самарали халқаро контроль ўрнатилиши деб талла қилаётганлигини Совет ҳукуматининг бошлиги қўрсатиб бергандан кўра равшанроқ ва яқинроқ қўрсатиб бериш қийин.

Агар Ғарб давлатлари ёппасига ва батамом қуролсизланишга рози бўсалар, у ҳолда Совет Иттифоқи улар таклиф қилаётган ҳар қандай формадаги контролни қабул қилишга тайёр. Бинобарин, ҳаётини муҳим аҳамиятга эга бўлган проблемани ҳал қилишни чўра бериш учун ҳеч қандай асос йўқ.

Про қуролсиз оловларини тўхтатиш масаласи устиде олиб бериладиган музокаралар аянчилик билан қилиб қолди. Совет ҳукумати бу аянчи аҳолидан чиқилиб ҳам реал йўлни таклиф қилмоқда. Бу музокаралар Женевада қарийб уч йилдан бери чўзалиб келмоқда, аммо бир қадам ҳам олдинга силинган йўқ. СССРнинг фикрича, синовларни таъкидлаш тўғрисидаги шартномага рози қилиниши устидан контрольни социалистик давлатларнинг Ғарб қарийб блоклариде қатъийлашган мамлакатларнинг ва бетафр давлатларнинг вакиллари томонидан амалга оширилиши лозим. Бироқ, Ғарб давлатлари давлатлар ҳавфсизлигининг манфаатларидан келиб чиққан бу оқилона таклифни қабул қилишдан қатъий беш тортиқмоқдалар. Ғарб дипломатиясининг айби билан ажулда қалган боши берк кўчадан қандай қилиб чиқиш мумкин? Совет ҳукумати шундай деб ҳисоблайдики, ажулда қалган шартномада синовларни тўхтатиш проблемаси билан ҳамма давлатларнинг батамом қуролсизланиш проблемасини бир-бирига боғлаб ҳал қилмок керак; ана шунда контроль бўйича ижроия органи тузиш тўғрисида ҳам бамаслаҳат бир фикрга келиш осон бўлади.

Совет халқи билан бирга ҳолис ният одамларнинг ҳаммаси, Ғарб давлатлари қуролсизланиш устида бўлаётган музокараларни орқага сура бериш тактикасини, ниҳоят, тўхтатиб, зўр бериб қуролсизни машаққатларидан ва ракета-ядро уруши таҳлиқасидан инсониятни халос қилиш учун изчиллик билан курашайтган СССРнинг олжанов ҳаракатларига қўшилишлариде, деб қутмоқдалар ва умид қилмоқдалар. Қуролсизланишга бағишланб 19 июнда очилган Совет — Америка музокараларида АҚШ қуролсизланиш йўлида конструктив йўл тутиши мумкинлигини қўрсатиш имкониятига эгадир.

Н. С. Хрушчевнинг нутқиде иккинчи жаҳон урушининг қолдиқларига хотима бериш, Германия билан сулҳ шартномаси тузиш ва шун асосда Ғарбий Берлин масаласини ҳал қилиш ҳаётий зарур иш эканлиги яққол қўрсатиб берди. Германия билан сулҳ шартномаси

тузилмаганлиги Европада ғайри нормал ва хатарли ҳолат ажулда келтирди.

Совет ҳукумати бошлигининг нутқи ҳолисани ҳар бир киши учун йўл қўрсатувчи шундай бир компасдирки, бу компас халқлар ўртасида дўстлик ва мустақам тинчлик йўлини беҳато қўрсатиб беради. Германия билан сулҳ шартномаси тузишга қаршиллик қилиб, бундай шартнома Ғарб давлатларининг Ғарбий Берлин аҳолисига нисбатан ўз зиммаларига олган қандайдир мажбуриятларни бузди, бу шаҳарнинг «эркилиги» тўғрисида, деб шовқин-сурон солаётганларнинг «важ-лири» бутунлай пуч эканлигини Совет ҳукуматининг бошлиги очик қўрсатиб берди. Ҳақиқат шунки, сулҳ шартномаси Ғарб давлатларининг на немисларнинг ўзларининг манфаатларига зарарча зарар етказмайди, аксинча, бу шартнома давлатлар ўртасидаги муносабатларни яхшилашга, эркин шаҳар Ғарбий Берлиннинг эркинлигини таъминламоқ учун ва бу шаҳарнинг ташқи дунё билан бемалол алоқа қилиб турмоғи учун зарур шартларнинг ҳаммасини ажулда келтиришга қаратилган шартнома бўлади.

Германия билан сулҳ шартномаси тузишни эндиликда ортик қўрага суриш ярамайди. Европадаги проблемаларни шу йилнинг ўзидеки тинч йўл билан бартараф қилишга эришмок керак. Ҳар қанча герман давлати билан Ғарб давлатлари ақл-идроғка ҳилоф равишда бунга рози бўлмасалар, битта герман давлати — Германия Демократик Республикаси биланим, ҳар ҳолда сулҳ шартномаси имзоланмак!

Лаосда тезорқ тинчлик ўрнатилиши ҳам халқаро ваэинияти яхшилаш учун катта аҳамиятга эришмок керак. Совет Иттифоқи Лаос мустақам ва бетафр бўлсин, деб бу мамлакатнинг ички ишларига ҳеч қандай аралашмасин деб талаб қилмоқда. Жамоатчилик, Америка раҳбарлари Лаос тўғрисидаги ўзларининг оқилона гапларига яраша, тинчлик манфаатларини йўлида амалий ишлар қиладилар деб қуттиш ҳақиқдир.

«Жаҳонда иккинчи социал сиеманинг мажбулдиларини факт деб қилиб, деб таъкидлабди ўртоқ Н. С. Хрушчев, ва шу асосда иш олиб бориш ва социалистик давлатлар билан написталик давлатлар ўртасидаги муносабатларни бўлиниши таъминлайдиган қилиб қўриш керак. Бу — тинчликни таъминламоқ учун давлатлар ўртасидаги муносабатларда бўлган бирдан-бир оқилона йўл».

Мустақам тинчликни таъминлаш олиб борадиган йўл осон йўл эмас. Лекин юз миллионлаб кишилар тинчлик бўлишини истайдилар. Бу йўлда ҳали бир талай қийинчиликларни ва тўсиқларни енгиш керак. Мустақам тинчлик учун курашда халқларнинг куч-гайратини бўнаштирмай, балки бу куч-гайратини икки-уч бартараф ошириш керак — ҳозирги вақтда барча чиннак тинчлик тарофдорларининг ваэифаси мана шу. Совет ҳукумати тинч-тотув яшаш ленинча сибатини, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликни мустақамлаш сибатини бундан беш ҳам тўла равишда изчиллик билан амалга ошира беради.

(«Правда»нинг 17 июндаги бош мақоласи).

ЧИН ЮРАК СЎЗИ

Никита Сергеевич Хрушчевнинг Вена сафаридан қайтиб, радио ва телевидение орқали сўзлаган муқаммал нутқини совет халқлари билан бирга бутун дунё тинчликсевар халқлари берилиб тингладилар. Н. С. Хрушчев ўз нутқиде бутун дунё миқёсидаги кўл муҳим масалаларни гўлти зўр масъулият билан жуда равшан ёритди. АҚШ президенти Я. Кеннеди билан қилган музокараларида Н. С. Хрушчев гўлти одилона, марксизм-ленинизм асосида ўқир фикрлар, кескин мисоллар, қудратли далиллар ва исботлар билан суҳбат олиб борди.

Совет халқлари ва бутун дунё халқлари ҳаётини, бахтини барбод этувчи атом қуролни, термидро қуролни ва жамини қуроллар йўқолсин, деди.

Н. С. Хрушчев — Совет халқларининг, социалистик мамлакатлардаги халқларнинг бутун дунёдаги маълум халқларнинг юракларидеги ғзаро дўстлик муҳаббатларини, бахт-орзуларини, офтобли ҳаётга интилишларини ифода этувчи кўйловчи, тинчлик курашчиси бутун яна башариат учун зўр бир ҳисса қўшди.

Офарин деймиз Сизга, Никита Сергеевич!

ОНБЕК,
ёзувчи, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.

Янада унумли ишлаймиз

Кеча ҳам ҳар қачонидек бригадамиз аъзолари унумли ишладилар. Комбинат дарвозасидан сиема топиригини олиш билан бажариб, ёрут юз билан чиқдик. Дам олтиш пайтида аса Никита Сергеевич Хрушчевнинг радио ва телевидение орқали сўзлаган нутқини марок билан ўқиб чиқдик. Бутун дунёда мустақам тинчлик учун, ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун изчиллик билан курашайтган жонажон партиямиз ва ҳукуматимизга минг-миг раҳмат! Тинчликни ишнинг мустақамлаш учун бутун совет халқи каби биз ҳам янада унумлироқ ишлаймиз.

Раҳим ХУДОБЕРГАНОВ,
Тошкент тўқимачилик комбинати биринчи фабрикасининг коммунистик меҳнат бригадаси бошлиги.

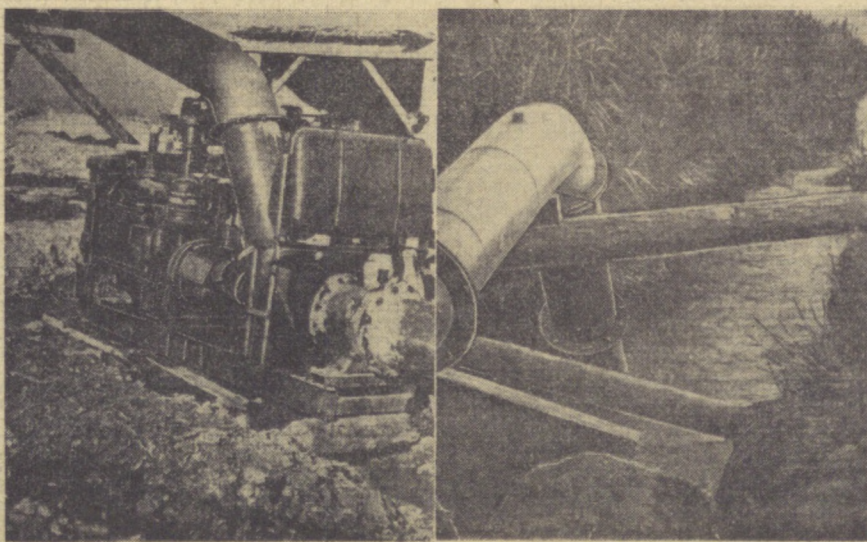
ТАМОМИЛА ҚУВВАТЛАЙМИЗ

Қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрушчевнинг радио орқали сўзлаган эркин нутқи заводимиздаги барча ишчи-хизматчиларда катта таассурот қолдириб. Ҳукуматимиз бошлигининг жаҳонда умумий тинчликни мустақамлаш, ёппасига қуролсизланиш ҳақидаги сўзлари қалбларимизни тўқилантириб юборди.

Ахир кишилар тинч ва фаровон яшашни истайдилар. Ўртоқ Хрушчев кишиларнинг ана шу истак ва хоҳишларини қўлаб гапирди. Биз ҳукуматимиз бошлигининг тинчликни мустақамлаш йўлидаги фаолиятини чин қалбдан қўлаб-қувватлаймиз. Чунки, ҳар бир ақилрасо киши урушни эмас, мустақам тинчликни истайди. Тинчлик ишнинг фидокорона меҳнатимиз билан мустақамлаш берамиз.

Абдушукр ҚОДИРОВ,
Октябрь революцияси номидеги Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводининг тоқари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

НАСОС ЁРДАМИ БИЛАН

Мамлакатимиз нақадар қудратли. Халқимиз янгилик яратувчи, ижодкор халқдир. Совет кишиси космосга парвоз қилди. Биз партия ва ҳукуматимиз тамхўрлигида эндиликда ҳамма нарсага қодирмиз.

СССР Министрлар Советининг раиси Никита Сергеевич Хрушчевнинг АҚШ президенти Я. Кеннеди билан Венадаги учрашуви ва бу учрашув ҳақида 15 июнда радио ва телевидение орқали сўзлаган нутқи бутун дунёнинг эътиборини ўзига тортиди. Биз, совет кишиларининг энг катта тилаги — тинчликдир. Шунинг учун ҳам тинчликни мустақамлаш йўлида куч ва гайратимизни аямай ишлаймиз.

Совет халқлари улуг тарихий кун арафасида турибди. Шу йил 17 октябрда КПСС нинг XXII съезди очилди. Ундан олдинроқ Ўзбекистон Компартиясининг XVI съезди бўлади. Республикамиз меҳнаткашлари ҳар икки съезд олдида ўз бурчларини чуқур ҳис қилиб, бу кунларда муносиб меҳнат совгалари билан бормоқдалар.

Биз, пахтакорлар тайёрайдиган совға катта бўлиши керак. Бу йил республикамиз бўйича жонажон мамлакатимизга 3 миллион 200 минг тонна пахта берамиз. Пахта — шон-шараф имиз, пахта — миллий ифтихоримиз, пахта — ор-номусимиздир. Шу кеча-кундузда мажбуриятнинг тўла ва ортин билан бажарилишини таъминлайдиган даражада ҳосил тўлаш учун кураш — республикамиздаги ҳар бир меҳнаткашнинг бурчи, жонажон ишидир.

Колхозимиз аъзолари партиямизнинг XXII съездида муносиб туҳфа тайёрашга — 1285 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» топиришга отланганлар. Ҳозир гўза парварлишини яхши олиб бормиз. Экин қўдаланига ва узунасида икки марта чуқур култивация қилинди, бир бор озиқлантирилди. Ҳозир учинчи култивация ва иккинчи озиқлантиришни қучайтириб юбордик. Бу йил сув камчил бўлди. Лекин сувни бекорга оқизмасак, ундан кеча-кундуз самарали фойдалансак гўзани чанқатмасдан ўз вақтида қондириб сугоришга етади. Бунни биз қаттиқ ҳисобга оламиз.

Бригадамиз аъзоларининг ҳиммати тағин ҳам баландроқ. Биз ҳар гектар ердан ўтган йили давлатга 71,5 центнердан пахта топиришган бўлсак, бу йил партия XXII съезди шарафига 122 гектар майдоннинг ҲАР ГЕКТАРИДАН 80 ЦЕНТНЕРДАН ҲОСИЛ ЕТИШТИРАМИЗ деганмиз. Ҳозир учинчи култивация тугалланай деб қолди. Экинни икки марта ўғитдик, икки бор сугордик. Шундай қилиб унинг чуқур изиде отиб, барақат авж олишини таъминлаёмиз. Ҳозир гўзаларимиз гулга кирди. Биз шоналарининг ҳаммасини гулга айлантириб,

Қадрли дўстлар! Жонажон партиямизнинг XXII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XVI съезди шарафига пахта далаларида социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарайлик.

Шарофат БАРАКАЕВА,
Бухоро области, Қорақўл районидаги «Октябрь» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Ғиждувон райони ярим йиллик гўшт топириш планини бажарди

Ғиждувон районининг қорваторлари КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини бажариш, КПСС XXII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XVI съездининг муносиб меҳнат совгалари билан қутиб олиш учун астойдил курашиб, гўшт етиштиришни қучайтиришда катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Район колхозлари гўшт тайёрлаш ярим йиллик планини Бухоро областида биринчи бўлиб мўддатидан илгари 108 процент бажардилар. Давлатга пландаги 752 тонна ўринга, 815 тонна гўшт етказиб берилди.

Илгор хўжаликларда қишлоқ хўжалик экинларини сугоришда сизот сувлардан самарали фойдаланиш, колхоз ва совхозлардаги ҳамма насослар ишга солишмоқда. Тошкент области, Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхози ана шундай хўжаликлардандир. Бу колхозда «П 75-Н», «Т 35» маркали насос билан ҳар бир секундда 1,4 кубометр ерсти суви тортиб олиняпти. Бу билан экинларнинг вақтида қондириб сугорилишига, ерсти сувларининг намайишига, тупроқ таркибининг яхшиланишига, қарларнинг захлаб нетмаслигига эришилмоқда. Колхозда ҳозиргача 40 гектар ердаги экин сизот суви билан сугорилди. Суратда: ерсти суви насос билан чиқаришмоқда.

М. Шевелев фотоси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетиде

16 июнда «Правда Востока» газетасида Чиноз районидаги Киров номидаги колхоз трактор-дальчилик бригадасининг бошлиги, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунваннинг хати босилиб чиқди. Турсуной Охунова Ўзбекистоннинг барча пахтакорлари ва механизаторларига қилган мурожаатида уларни пахтани машинада териб олиш учун тайёргарлиқни қучайтиришга қақирди. пахта далаларининг ва техниканинг янгим-теримга тайёргарлигини, янги механизатор кадрларни янгим-терим мавсумига ўқитишни, шунингдек пахтакорларнинг республика корхоналарига берган заиналарининг қандай бажарилаётганлигини текшириб чиқалган ишчи ва қишлоқ мухбирлари республика рейди бошлашини тақдиф қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий комитети қарор қилди:

1. Мамлакатимизнинг атоқли механизатори Турсуной Охунваннинг ватанпарварлик ташаббуси маъқуллансин.

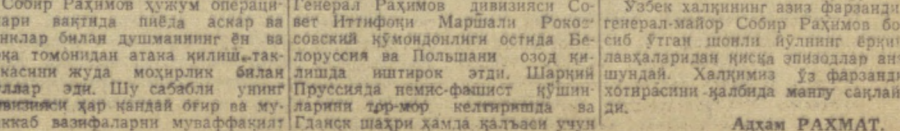
2. Турсуной Охунваннинг мурожаатини барча колхозларда, совхозларда ва трактор-дальчилик бригадаларида муҳомада қилиб чиқишни ташкил этиш олаб ва район партия комитетларига тақдиф қилишини Гўза парварлишини қучайтиришга, бегона ўт ва қишлоқ хўжалик зараркунандаларга

қарши курашга, гўзани сугориш билан озиқлантиришни тўғри қилиб олиб бориш мўл ҳосил тўлаш таъминлашга алоҳида эътибор берилсин. Ҳосили механизация воситаси билан териб олиш учун барча тайёргарлик тадбирлари қандай амалга оширилаётганлиги устидан назорат қучайтирилсин.

3. Турсуной Охунваннинг мурожаати республикада чиқадиган ҳамма газеталарда, област, районларо ва район газеталарининг ҳаммасида босиб чиқарилсин. Газеталарнинг редакциялари ва радио эшиттириш ҳамда телевидение Республика комитети зиммасига ҳосилини йиғиб-териб олишга тайёргарлиқни мунтазам равишда ёритиш, илгор хўжаликлар ва трактор дальчилик бригадаларининг гўзани машина теримига мослаб парварлиш қилиш, техникани ўз вақтида ва сифатли ремонт қилиш, ёшларни механизация мактабларида ва механизаторларнинг курсларида ўқишини намунали ташкил қилиш соҳасидаги тажрибаларини кенг қўрсатиш, пахта териш техникасини, пахтани қоп-қанорсиз ташийдишга, принциплари ва запас қисмларини ишлаб чиқаруш юзасидан берилган топириқларни машинасозлик заводлари қандай бажарайтганлиқларини ёритиш, янгим-теримга тайёргарлиқдаги намчиликларни дадидроқ очиб ташлаш ва бу намчиликларни тугатиш ваэифаси юклансин.

Узбек халқининг азият фаразиди
генерал-майор Собир Раҳимов бо
сиб ўтган шовли йўлнинг ёрқин
давҳаларидан қисқа эпизодлар ан
қийшундай. Халқимиз ўз фаразиди
хотирасини қалбда мангу сақлай
ди.

Адхам РАҲМАТ.

М. ГОРЬКИЙ
ВАФОТИНИНГ
25 ЙИЛЛИГИ
МУНОСАБАТИ БИЛАН

Комил ЯШИН

ГОРЬКИЙ БИЗ БИЛАН!

Бундан 25 йил муқаддам социалистик реализм адабиётининг асосчиси, проза жаирининг моҳири устаси, драматург, шоир, танқидчи, совет ёзувчиларининг устаси ва мураббийси, совет адабиётининг улуг кавибирчиси А. М. Горький орамадан кетган. Бу сенал совет ёзувчиларининг ҳаёт давридаги юмшун — абадийлаштирган эди. Унинг икки олашуму тарихий аҳамиятга эгадир, чуқури, Горький ҳатто социалистик революцияга қадар ўзининг кўп қиррали талантнинг қўрсатган ва социалистик революциянинг муқарраблигини исботлаган эди.

Максим Горькийнинг иккидусе ишчилар синфининг революцион ҳаракати ва Ленин бошлиқ Россия марксистик большевиклар партиясининг фаолияти билан қўнғи боғланган ҳолда ривож топди.

Унинг қўрқмас Бўрон куши, девкор ва фидокор Данкоси озодлик учун курашиб мустақилликни қўнғи билан, ўзи отаётган Осиё ва Африка халқларига куч ва жанговар руҳ бағишлаганди.

Улуг ёзувчининг иккидусе ўзбек халқига Улуг Октябрь социалистик революциясида кейин жуда кенг танила бошлади, ва энг сенимда ёзувчисига айланди. Октябрь революциясида сўнғ, кейинги йилларда Горькийнинг леярли тартиб асарлари ўзбек тилига тартиб қилинди ва кўп-тиранларда нашр этилди. — Утган йил Горькийнинг III томли асарлари ўзбек тилида нашр этилди.

«Адабиётимизнинг асосий қаҳрамонлари. — деб ўргатган эди. М. Горький. — меҳнат кишиси бўлмоғи керак».

Дарвоқе, бу меҳнат кишиси Горький асарларининг асосий қаҳрамонларидир. Ўзбек ёзувчилари шунинг учун ҳам Горькийдан иккидусе халқчилликни ўрганди, замона қаҳрамонларининг ўнҳалларини, орау умидларини талқин қилишни ўрганди.

Горький асарлари ўзбек ёзувчилари учун адабий мактаб ҳам бўлиб қолди. Ойбек, Хамид Олимов, Гафур Ғулом, А. Қаҳҳор, Шароф Рашидов, Уйғун сингари таниқли ўзбек адаблари Горький асарларини тартиб қилиш бора-сида бадий маҳоратини ўргатдилар. Горький асарлари ўзбек ёзувчиларини исён, маъноли, аниқ, образли ёзишга, социалистик реализм методи билан чамбарчас боғланган бадий ҳақонийликка ўргатди. Ўзбек тилида ҳам иккидусе Садриддин Айний ўзининг бадий маҳорати Горький таъсирида ўсганлигини кўп марта таъкидлаган. Ўзининг ақоли шоиримиз Хамид Олимовнинг ўзининг «Горькийни ўрганиш» мақоласида Горькийнинг социалистик реализмининг классик намунаси бўлган «Менинг дорилфунунларим», «Она» романларини ўқиб қаттиқ таъсирланганини ёзди.

Геннал Горький жаҳон адабиётининг ривожига, социализм ғояларини жаҳонга пропаганда қилишга бебаҳо ҳисса қўшди. У ҳо-вир ҳам орамадидир. Биз билан елкама-елка туриб, коммунизм иши учун курашмоқда, халқларни коммунизм байроғи остида кура-шишга дўхлантирмоқда, биз билан бир қаторда тинчлик учун, халқлар ўртасида дўстлик учун курашмоқда.

М. ГОРЬКИЙ ва ЎЗБЕКИСТОН

Улуг пролетар ёзувчиси, совет адабиётининг отаси Максим Горький ўз иккидусе бошланган давр Россиядаги озодлик ҳаракатининг пролетар босқинчи деб аталган учинчи босқинчи тўғрисида келди. Бу даврда жуда ишчилар ҳаракатининг маркази Россияга кўчди. Пролетар революцияси даврининг бошлангани билан бадий адабиёт олдида ҳам янги вазибалар қўйилди. Тарихи яна шу улугвор вазибаларни бажаришга қодир бўлган санъаткорни кўтмоқда эди.

Россияда қўнғи берган революцион воқеаларнинг салобатини, илмий социализмнинг ишчилар ҳаракати билан қўнғишнинг революцион моҳиятини фақат ўз иккидусе пролетариатнинг кураши манфаатларига бағишлаган ва ишчи синфининг революцион дўнғи-раша билан қўнғишган ёзувчи-гина эмас, ва ўз иккидусе ас-еттири олиши мумкин эди. Мана шундай буюк сўз санъаткори М. Горький бўлди.

Рус адабиётининг илгор традицияларини ривожлантирган ва М. Горький иккидусе пролетариатнинг революцион ҳаракатини оқинганда, ишчилар ҳаракати ва большевиклар партияси билан муносабати мустақамлаша борган сари М. Горькийнинг иккидусе пролетар революциясининг кураши куралига айлана бошлади. Шундай қилиб, улуг ёзувчи ўзининг ўнмас асарлари билан ишчиларнинг бадий-тарихий ҳаётида янги олий босқин бўлган социалистик реализм адабиётига асос солди.

Меҳнат ахлини ишқимой адолатчилиқдан кутариш истаги М. Горькийнинг қатъи бахт-содати учун курашчилар сафига олиб келди. Шу сабабли М. Горький адабиёт майдонига қалам қўйган дастлабки кўнғида бошлаб ишқимой адолат ва меҳнатнаш халқ бахт-содати учун кураш ёзувчи иккидусе адабиётининг мазмунини ташкил этган.

Ҳаёт университет М. Горькийнинг буюк интернационалист қилиб тарбиялаган. Улуг адиб турли миллат меҳнатчилари олдига йишди, улар билан дўстлашди. Ўз иккидусе илм даврида билан Россияда яшовчи барча миллат меҳнатчиларининг ҳаётини кўнғида учун тинмай курашди. Бу ҳол М. Горький иккидусе Россияда яшовчи барча халқлар, жумладан чорининг қолдирган ўнларлаш халқлар ҳаёти билан ҳам мустақам боғланди.

Ишқимой адолат марчаси ет-патиде адабиёт майдонига чиққан М. Горький турли халқлар, жумладан Ўрта Осиё халқларининг ҳаётини ҳам қизиқиб ўргатган. Ўзунининг шахсий кутубхонасида Г. Вамберининг «Бухоро ёни Траисасия тарихи» китоби, «Темирнинг автобиографияси» номида китоб ҳозирги кунга сақланган.

М. Горькийнинг кутубхонасида яна Н. Ф. Катанов томонидан нашр этилган мусулмон афсоналари ҳам бор. Маълумки, бу тўла-ламла «Қиссау Рабўзун»дан ҳам парчалар келтирилган ва унинг русча таржимаси берилган. Шу кутубхонада «Заниски. Вос-точное отделение императорского русского археологического общества»нинг 1896 йилда нашр этилган 9 томдан махсус парча (от-дельный оттиск) ҳам бор. Унинг ичиде аса, машхур ўзбек шоири Мухомининг «Викторбой» сар-лаҳалли ҳақидаги ўзбекча текст ва русча таржимаси берилган.

Улуг ёзувчи Ўрта Осиё халқларининг ҳаётига оид материаллар билан оқийганига танишиб қўнғи қолмай, уларни дўр қиқиб билан синчиқлаб ўргатган. Бунини унинг

Н. П. Остроумов томонидан нашр этилган этнографик материалларда ўша пайтда Ўрта Осиёда иш қилиларини зўраб эрта берила-диги, аёлларнинг қалтаклашчи-лигини айтганларга оид ўнларлаш ва бошқаларда китобнинг лекка-сига қаламда қилган қайларидан аниқ кўнғиш. Шу уч томли кит-бда Гуаханийнинг «Забумла-сал» асаридан анча материал келтирилган, ўзбек халқ мақоллари-дан намуналар ҳам берилган. М. Горькийнинг ўзбек халқининг оғзаки иккидусе ва классик адаби-ети намуналари, Ўзбекистон тарихи оид материаллар билан ан-чагина дўруст таниш бўлган жуда аниқ. Шубҳасиз, бу материал-ларни ўрганиш улуг адабиётини иккидусе маълум из қолдирган. М. Горькийнинг «Темирнинг ха-қида афсоналар» асари, «Италия эртаклари»даги Темир ҳақидаги ҳикоя ва умуман, «Самарқанд аф-соналари» деб юритилувчи асар-лар мана шу материаллар асосида яратилган. Шунингдек, ўзининг «Юзлар» номи асарида «Киргиз хикояси» деб аталган ёни «Русия бўлаб» сериясидаги «Хушчақ-чақ» номи оидерка келтирилган «Таснифни мароқли тоқиб эрта-ги эканлигини авторнинг алоҳида таъкидлаши ҳам характердир.

М. Горькийнинг Ўрта Осиё халқлари ҳаёти ҳақидаги маълум-лотларининг ягона манбаи фақат китобларгина эмас эди. «Самар-ска газетасининг 1895 йил 15 мар-сиде босилган «Провинциал Филантропия» мақоласи ҳам жуда характердир. Мақолада «Тош-кентдаги босқинчи болалар ўн-ҳақида сўз борди. Аялов — бур-жуазиянинг сохта гуманизмининг кулуди, унинг инсоннинг афсо-ниини, калр-қимматини тахирла-тиш «соҳоватини» масхараляди. Шу ҳақидаги ўша йил 25 ав-густда чиққан сенда М. Горький-нинг «Туркистон ва аёлларнинг олий таълими» сарлаҳали мақо-ласи босилган. Мақоланинг қиз-қил тарихи бор. Туркистонлик аёл-лардан бири Петербург университетига кириб ўнғимок бўлди. Аммо бу аёл рус бўлмаганили туфайли ўнғима кириш ҳақидаги ялғимоси рад этилди. Бундан ха-бар топан М. Горький ўнғима мақор мақоласини ёзди, турки-стонлик аёлнинг инсоний ҳуқуқ-ларини қизиқ қўнғи қўнғи.

XIX асрининг охири XX асрини бошлариде Туркистоннинг кўнғима шаҳарларида социал-демократик ташкилотлар пайдо бўла бошлади. РСДРПнинг Тошкент, Самар-қанд ва бошқа шаҳарларидаги комитетлари К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин асарлари билан бир қаторда М. Горький асар-ларини ҳам кенг тарқатишга ха-ракат қилганлар. Шуниси харак-терлики, бу социал-демократик ташкилотлар М. Горький асар-ларини проматганда қилишда легал мабуотдан ҳам фойдаланганлар. Жумладан, «Русский Туркестан-газетасининг 1901 йил 31 ок-тябрь ва 4 ноябрь сонларида М. Горькийнинг «Мағрурлаш» кетган ёзувчи ҳақида» деган ҳик-оя намунаси ва шу газетанинг 1902 йил 23 март сониде ада-биёт «Марко ҳақида афсона» шеъри босилган. Автор ҳикоянинг босилганидан хабардор бўлган ва газетга бу асари ёзувчининг рух-сати билан босган.

«Мағрурлаш» кетган ёзувчи ҳа-қида» ҳикояси Россиядаги марк-систик тўғрига ёзувлари орасига яширин равишда тарқатилган ва ўқилган. Бу асар бошқа бир ме-ҳнатини сатрлашган «Бифиш» шеъ-ри билан қўнғирилди. В. И. Ленинга юзлаган. Улуг доҳий ўзининг 1902 йилда ёзган «Нима қилмок керак?» деган машхур асариде

ли. 1928 йилда СССРга қайтиб келгач, М. Горький адабий таш-килотларини ишда бевосита иштирок эта бошлади. Худди шу йили «Правда» ва «Известия» газеталарида унинг «СССР халқ-ларининг адабий иккидусе сарлаҳ-хали мақоласи босилди. «Соци-алистик Советлар Иттифоқининг ишчи ва деҳқонлари» дейишда мақолада, — ўзларининг бошқа тилда сўзлашувчи қўнғиларини янги билчилари зарур, бунга уларни мақсад билиги — давлат ҳаётининг янги шаклларини ярат-тиш даъват этиди. Турли қабил-лардаги кишилар бир-бирларининг феълини — юрагини — қанчал-ақни билсалар, уларнинг мула-вадиди мақсад интилишлари шу қадар ақилли билан, тезроқ, му-ваффақиятлорқ бўлади».

1928-1929 йилларда М. Горь-кий Украина, Озарбайжон, Гу-рули, Арманистон ва Татаристонга борди. У ерлардаги ёзувчилар билан учрашди ва уларга совет ада-биётини олдидаги вазибалар ҳақида сўзлаб берди. Ўзунининг Москва-даги уш совет ёзувчиларининг иш муътабар энергетикка айлан-ди. М. Горький ўз унда ўзбек ёзувчиларини ҳам қабул қилган ва уларнинг баъзиларига кат-ваган.

1932 йилдан сўнғ М. Горький СССР Ёзувчилар союзининг таш-килот комитетига бошчилиги қил-ди. Шу даврда бошлаб унинг илмий республикан адабий ха-ракатчилигига ёрдам янада қил-ди. Ташкилот комитетининг кенгайтирилган пленумига илмий республика ёзувчилари ҳам тақ-дир этилди.

1933 йилда М. Горькийнинг та-шаббуси билан Ўзбекистонга рус ёзувчилари бригадаси келди. Бригада ўзбек совет адабиёт на-муналарини рус тилига таржима қилишнинг уюштиради. Натикада, 1934 йилда Гаиратининг «Тил-ларимиз асарларини. 1935 йилда «Ўзбекистон адабиёти» тўплами нашр этилган.

М. Горькийнинг ташаббуси билан СССР Ёзувчилар союзининг органларида илмий адабиётлар-нинг материаллари тез-тез боси-либ турди.

1934 йилда М. Горький раисли-дада уш совет ёзувчиларининг Бутунитиғорқ биринчи съезиде Ўзбекистон ёзувчиларининг вакил-лари ҳам иштирок этидилар. Улар съезде М. Горькийнинг маъму-дор довлдини тинглади. Бундан сўнғ уларда улуг адиб баъзи ўзбек ёзувчиларини қа-бул қилди ва узоқ сўхбатлаш-ди. Сўхбат ёзувчиларимизда бой таассурот қолдирди.

Бундан 25 йил муқаддам — 1936 йилнинг 18 июнида М. Горькийнинг сермазун ва қўнғи ҳаётини бевақт ўнғиди. Ўзбек ёзувчилари, барча совет кишилари билан бир-галида социалистик реализм ада-биётининг отахони, буюк сўз санъаткори, ўзбек совет адаби-ётининг ривожланшига ҳам муно-сий ҳисса қўнған қадрдон дўст ва доно устоз М. Горькийнинг хотирасини абадий сақлайдилар.

Солиҳ ҚОСИМОВ.

Филология фанлари кандид.

А. М. ГОРЬКИЙ ИЖОДИГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ СЕССИЯ

17 июнда Ўзбекистон Фанлар ака-демияси ишқимой фанлар бў-лими конференция залида улуг рус ёзувчиси, социалистик реализм асо-счиси Алексей Максимович Горький хотирасига бағишланган илмий се-ссия бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Ёзувчилар олоқини-да биринчи секретари, республика фан-лар академиясининг корреспондент аъзо-си К. Янши қисқача нутқ сўз-

ФАЙРАТИЯ УНУТИЛМАС УЧРАШУВ

1934 йил 17 августда Алексей Максимович Горький раислигида Совет Иттифоқи ёзувчиларининг би-ринчи съезди очилган эди. Съезд Ватанимизнинг Коммунистик пар-тиямиз атрофида жипслашган кўп миллатли ёзувчилари маънавий-си-сий бирлигининг ёрқин намунаси бў-ди. Ушанда биз бир гуруҳ ўз-бек ёзувчилари А. М. Горькийнинг съезд минбаридан туриб, Совет ёзувчиларининг иккидусе меҳнати Коммунистик партиянинг буюк ғоя-лари билан узвий боғлангани учун ҳам жаҳон адабиётида етакчи, ула-ян маърифий ағалламоқда деб ай-ган доно сўзларини тинглаганимиз.

Съезд икки ҳафта давом этган эди. Съезд бораётган кўнғиларининг бирда Алексей Максимович Горь-кий делегатлардан бир гуруҳини ўз-боғига қўнғиш эди. Бу унутилмас учрашувда С. Сталин, А. Серафимов, А. Фадеев, М. Шолохов, Иван Ле. М. Азоев, Якуб Колас, Али Тўқимбоев, А. Лоҳутий, П. Ти-куша, А. Сурков, Садриддин Айний, Г. Ғулом, Н. Сафаров, Ойдин ва шу сатрлар автор қатнашганми.

Оқ қайин ва қарағайзор хисбон-лараро кўркам боғда устоз адиб билан самимий мулоқоатда бўлиб, қанча вақт ўтганини ҳам пайқамаб-миз. Горький меҳмонларни гўзал адабиётимиз — чаманлар сайрига бошлаб, юрагиди олижапоб фийр-ларини ўрқоқлашди, ўнғи келатган адабиётимиз ҳақида гапмуллик қи-ларди. Алексей Максимович қардош адабиётларда пайдо бўлган янги асарлардан хабардор эканлини ҳам, баъзи бир асарлар билан янги таниш эканлигини ҳам билиб гият қувонди. Улуг адиб Совет ёзувчи-ларининг социалистик ҳаёт учун типик воқеаларни тасвирлашга, со-вет кишининг бадий юксак олоқ-разини яратишга, масхаралик, на-турализм ва буржуа миллатчи-ларга қарши муроасиз кураш олиб боришга қаққиди. Горький ўз сўх-батдошларининг берган саволлари-га маъмуллик билан жавоб берди.

Биринчи съезд ўтганига чорак ас-дан кўпроқ вақт ўтган бўлса ҳам, устоз Горький билан кечагина сўх-баташгандай, унинг юксак маъму-ли сўзларини ҳозиргина эшитгандай бўлиб турибман. Алексей Максимович кўп ёзувчилар қатори менинг ҳам қўнғиларимни сикиб, совет шарқи ада-биётчиларига муваффақиятлар тила-гани ва шахсан у улуг инсон бил-лан кўнғишганим учун фахрланман.

А. М. ГОРЬКИЙ ИЖОДИГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ СЕССИЯ

17 июнда Ўзбекистон Фанлар ака-демияси ишқимой фанлар бў-лими конференция залида улуг рус ёзувчиси, социалистик реализм асо-счиси Алексей Максимович Горький хотирасига бағишланган илмий се-ссия бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Ёзувчилар олоқини-да биринчи секретари, республика фан-лар академиясининг корреспондент аъзо-си К. Янши қисқача нутқ сўз-

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети 1961 йил 4 — 7 июлда Москва шаҳрида Катта Кремль саройида олий ма-таб ҳодимларининг Бутунитиғорқ кенгашини ўтказиш тўғрисида қа-рор қабул қилдилар. Катташ СССРда мактабнинг турмуш билан боғланшини му-стақамлаш тўғрисидаги ҳал-қ маорифи системасини янада ри-вожлантириш ҳақидаги Қонунга

мувофиқ олий ўқув юрғиларининг илмий қайта қўнғи масалаларини муҳокама қилди ҳақида олий таъ-лими янада яхшилаш тадбирла-рини белгилади.

Кенгашда олий ўқув юрғи-ларининг раҳбарлари, профессорлар, ўқитувчилар, жамоат ташкилотла-ри, корхоналар, совхозлар ва колхозларнинг вакиллари иштирок

ОТАШИН ДАЪВАТ

Н. С. ХРУЩЕВНИНГ НУТҚИ ТЎҒРИСИДА ЧЕТ
ЭЛЛАРДА БАЕН ҚИЛИНГАН ФИКРЛАР

СОФИЯ, Н. С. Хрущев нутқи-ни болгар халқи қизғин маъқу-лаб кутиб олди. Мамлакатнинг шаҳар ва қишлоқларидаги меҳ-натнашлар Совет ҳукумати бош-лигининг нутқини ниҳоят даража-да эътибор бериб тингладилар. Болгариядаги газеталарнинг ҳам маси бу нутқининг тулқ текстини биринчи саҳифаларда босиб чи-қармоқда.

«Труд» газетаси ўзининг бош мақоласида бундай деб ёзди: «Со-вет ҳукуматининг, Совет Иттифо-қи Коммунистик партиясининг си-ёсати ўз мақсадининг равшанли-ги ва далилларининг ўткир ма-нйқийлиги билан фарқ қилади. Хрущевнинг бу нутқи мана шу сиёсат илғимий тўзуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тўтув-яшани, халқлар ўртасида ҳамкор-лик принципларига қўнғишнинг янги бир марта яққол қў-салиб турибди».

Газеталар — ишчилар, студент-лар, кооперативларнинг аъзола-ри, илмий ҳодимлар ва жамоат ар-бобларининг Совет Иттифоқи про-пагандаси тўла равишда қувват-лаб айтган фикрларини босиб чи-қармоқда.

БЕРЛИН, Касаба союзларининг «Трибуна» демократик газетаси Н. С. Хрущевнинг нутқи муно-сабати билан бундай деб ёзди: Совет Иттифоқи сулҳ шартнома-сини имзолагани қаттиқ бел боғ-лаган. Гарб давлатларининг сулҳ шартномасига нисбатан ўтказган бузғунчилик сиёсати бутун тинчликсевар инсониятга қилина-ётган дағдағадир. Гарбий Берли-даги оккупация режимининг да-вом эттирилиши тинчлик сиёсати амас. Гарб давлатлари томонидан қилинадиган ҳар қандай ўзбошим-чилик ҳаракатига тегишли зарба берилди.

ПРАГА, Чехословакия жамоат-чилиги Н. С. Хрущевнинг ёрқин нутқи таассуроти остида яшамок-да. Чехословакия Социалистик Республикасининг меҳнатнашлари Совет Иттифоқининг кооператив-тақдирларини табириқламоқдалар. Газеталар

Н. С. Хрущев нутқининг тўла текстини биринчи саҳифаларда бос-иб чиқармоқдалар.

Еппасига ва батамом куросиз-ланши тўғрисида, Германия билан сулҳ шартномасини имзолаш ва шу бу йилнинг ўнғида Евро-падаги проблемаларни тинч йўл бил-дан бартараф қилишга эришиш тадбирини тўғрисида Совет Итти-фоқи томонидан қилинган тақдир-ини Гарб давлатлари қабул қилса-лар, Совет Иттифоқи ҳар қандай формадаги контролга рози бўлиш-га тайёр деб Н. С. Хрущев айт-ган сўзларини «Руде право» газе-таси иккинчи сарлаҳа қилиб бо-сиб чиқарди. Н. С. Хрущев нут-қиди ҳозирги халқаро аҳолини анал-лиз қилиб, СССРнинг бутун аъво-да тинчликни мустақамлаш тўғрисидаги конструктив тақдир-

16 июль (ТАСС).

АҚШ АҲОЛИСИНИНГ СОНИ

НЬЮ-ЙОРК, 15 июль (ТАСС). Рўйхатга олиш бю-росининг маълумотларига қўнғи, 1961 йил 1 майга қадар Қўш-ма Штатлар аҳолисининг сон

182.481.000 кишига етган. Бу — 1960 йил апрель ойида бўл-ганига нисбатан 3.157.000 ки-шига ортиқдир.

Янги атом сувоси кемаси сувга туширилди

НЬЮ-ЙОРК, 16 июль (ТАСС). Ассошиэтед Пресс агентлигининг хабарига қўнғи, Темза дарёсида (Коинентунт штати) «Поларис» ракеталари билан қўнғишган «Томас А. Эдисон» атом сувоси кемаси-

ни сувга тушириш маросими бўлган. Бу — Американин санкизиш атом сувоси кемаси-сини.

Кемаян атаеллардан сувга тушириш вақтида бир гуруҳа пашибайлар ноибозли намо-нини уюштирганлар.

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

◆ Корея Халқ Демократик Республикасини ҳукуматининг тақдирини буюнган. Вьетнам Меҳнатнашлар партияси Мар-казий Комитети Сиёсий бю-росининг аъзоси, Вьетнам Демок-ратик Республикасининг бош министри Фам Ван Донг бош-чилигидаги Вьетнам ҳукумат делегацияси дўстлик визити билан Пекиндан Пхеньянга келди. Бойсўроқ театр биносиде пошта меҳнатнашларининг кинири бўлиб ўтди. Митингда Ким Ир Сен ва Фам Ван Донг нутқ сўзладилар.

◆ Варшавада Польша билан Венгрия ўртасида қўнғима прото-кол имзоланди. Бу протокол 1961 йилги савдо битимига тақдирланган ҳақиқат нисбатан товар оборотини — 13 процент қўнғишнинг қўнғи қўнғи. Венгрия Халқ Демократик Рес-публикасини геология ушқу-наларни машиналар, нефть мах-сулотларни, прокат, автомобил-лар ва бошқа товарлар етказиб берди. Польша аса Венгрияга ёрғишолган савдо учун ма-шиналар, автотранспорт воси-талари, аниқ оптик ва лазер-тория апаратуралари ҳамда при-борлари, қўнғи машиналар, меъ-бел ва бошқа товарлари ет-казиб берди.

◆ Руминия Халқ Респу-бликасининг бош қўмондон мар-шал Чантарубес маъбуот ра-кисларига аэропортларни ре-конструкция қилишнинг про-граммаси ишлаб чиқилганини қўнғи айтди. Программанин-г умумий қиймати 10 миллион доллардан ортиб бўлиб, уни амалга оширишга Қўшма Штатларнинг ёрдами билан шу ишда қўнғирилди. Уч йилда тўғридан қўнғи тўғридан.

◆ Гарбий Германия харбий аналитикларининг маъли қил-ди, чўнғи юлғи реактив са-моётини Ресублика (Германия) афсари Ресубликасини) шах-си ақиллида ҳалокатга учради. Ушқини парашют билан саркаб тушганига урниса ҳам, ҳалок бўлди. Самолёт тош йўлга қу-лаб тушди ва бир йўлчиани оғир майиб қилди.

Р. ҲАЛИЛОВА.

